សៀវភៅណែនាំ ស្តីពី
"លទ្ធកម្មសាធារណៈ"

តោះ! ស្វែងយល់ពីការដេញថ្លៃសាធារណៈទាំងអស់គ្នា

អារម្ភកថា

មិត្តអ្នកអានជាទីគោរព!

យោងតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាត្រា៣៥ ចែងថា “ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទមានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងជីវភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌របស់ប្រទេសជាតិ។ សេចក្តីស្នើទាំងឡាយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ត្រូវបានទទួលការពិនិត្យ និងដោះស្រាយយ៉ាងហ្មត់ចត់ពីអង្គការរដ្ឋ។” និងមាត្រា៤១ ចែងថា “ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិរបស់ខ្លួន សេរីភាពខាងសារព័ត៌មាន សេរីភាពខាងការបោះពុម្ពផ្សាយ សេរីភាពខាងការប្រជុំ...។ ” បន្ថែមទៅលើនេះទៀត រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដែលមានអភិបាលកិច្ចល្អជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ អភិបាលកិច្ចល្អត្រូវតែមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋនៅគ្រប់ស្រទាប់ និងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានរៀបចំ និងអនុវត្តផែនការកំណែទំរង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដោយដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវកម្មវិធីវិមជ្ឈការដែលមានការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដើម្បីធ្វើឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិខិតជិតជាមួយពលរដ្ឋ ក្នុងការសម្រេចចិត្ត និងផ្តល់ឱកាសឲ្យគាត់ចូលរួមតាមដានកិច្ចអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានដើម្បីលើកកម្ពស់ ជីវភាពរបស់គាត់។

កូនសៀវភៅត្លុក “លទ្ធកម្មសាធារណៈ” ជាសៀវភៅអប់រំបែបរូបភាពថ្មីមួយទៀត ដើម្បីចូលរួមចំណែកផ្តល់ចំណេះដឹង ដល់សាធារណជនយល់ដឹងពីការអភិវឌ្ឍ និងការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ ក្នុងដំណើរការលទ្ធកម្ម

(ដេញថ្លៃ) សារធារណៈ ដែលជាឧបករណ៍មួយ ជួយជម្រុញឲ្យការអភិវឌ្ឍ មានប្រសិទ្ធិភាព ក៏ដូចជា ជ្រោមជ្រែងដល់ការអនុវត្តការងាររបស់អាជ្ញាធររដ្ឋ និង អ្នកជាប់កាតព្វកិច្ចក្នុងអភិបាលកិច្ចធនធានរបស់រដ្ឋជាមួយវិស័យឯកជន ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការងារសាធារណៈ ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ តម្លាភាព និងគិតដល់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈជាចម្បង។

ខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៅក្នុងកូនសៀវភៅនេះ នឹងបង្ហាញមិត្តអ្នកអានពីទស្សនទាន និងដំណើរការលទ្ធកម្មសាធារណៈក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍ និងឱកាសដែលអាចឲ្យពលរដ្ឋចូលរួមយ៉ាងសកម្មជាមួយរដ្ឋ ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដ៏សំខាន់ក្នុងការកសាងសង្គមកម្ពុជាយើងក្លាយទៅជាសង្គមល្អមួយបាន។

ក្នុងក្របខណ្ឌនៃការអភិវឌ្ឍជាសកល ដើម្បីបានសង្គមល្អមួយគឺសង្គមនោះត្រូវមានការអភិវឌ្ឍ បែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ដែលតម្រូវឲ្យមានការគ្រប់គ្រងរដ្ឋផ្អែកលើគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចល្អ ។ ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ ធាតុសំខាន់ដើម្បីឲ្យបានអភិបាលកិច្ចល្អគឺ ត្រូវមានគណនេយ្យភាពជាមុនសិនដែលវាកើតឡើងបានតាមរយៈគណនេយ្យភាពសង្គម។ គណនេយ្យភាពសង្គមមានន័យថា ជាយន្តការដែលពលរដ្ឋអនុវត្តដើម្បីចូលរួមធ្វើឲ្យអាជ្ញាធរអនុវត្តភារកិច្ចប្រកបដោយតម្លាភាព ការឆ្លើយតប និងមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។ លទ្ធកម្មសារធារណៈ ជាយន្តការមួយនៃគណនេយ្យភាពសង្គម យើងអាចសរុបជារួមបានថា ការធ្វើលទ្ធកម្មសារធារណៈបានល្អ នឹងជម្រុញឲ្យយើងមានសង្គមល្អមួយ ដែលប្រជាពលរដ្ឋនឹងទទួលបាននូវតម្រូវការជាមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដោយសមធម៌ និងយុត្តិធម៌ ដោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ និងចែករំលែកគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការពង្រឹងជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន។

មាតិកា

១. យល់ដឹងពីការអភិវឌ្ឍ

២. កត្តារាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍ

៣. លទ្ធកម្មសាធារណៈ

៤. ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ

តួអង្គសំខាន់ៗ

១. ទន្សាយ តំណាងឲ្យ អ្នកមានចំនេះដឹង និងប្រាជ្ញាវៃឆ្លាត

២. ប្រជាពលរដ្ឋ ជាអ្នក ទាមទារសេវា និងទទួល សេវាមូលដ្ឋានពីរដ្ឋ

៣. អាជ្ញាធរ ជាអ្នកផ្តល់ សេវាជូនពលរដ្ឋ

៤. អ្នកទទួលការ ឬម៉ៅការ ជាផ្នែក ឯកជន ទទួល ការអនុវត្តគម្រោងរបស់រដ្ឋ

ផ្នែកទី ១

យល់ដឹងពីការអភិវឌ្ឍ

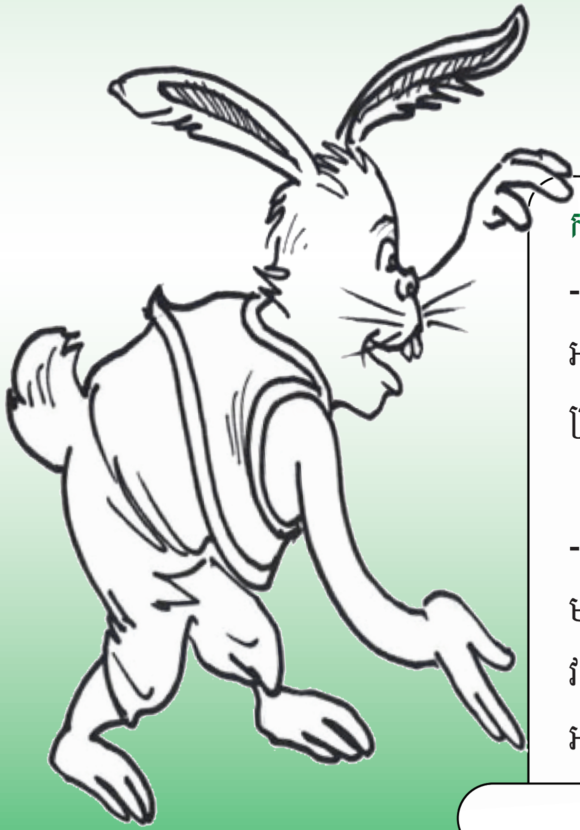

ការអភិវឌ្ឍផ្តោតសំខាន់លើ៖

- **អភិវឌ្ឍផ្នែកសង្គម** មានសេវាអប់រំ សុខភាព អនាម័យ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋ ។ល។

- **អភិវឌ្ឍផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ** មានស្ពាន ថ្នល់ សាលារៀន វត្តអារាម មន្ទីរពេទ្យ សំណង់ អគារផ្សេងៗ ។ល។

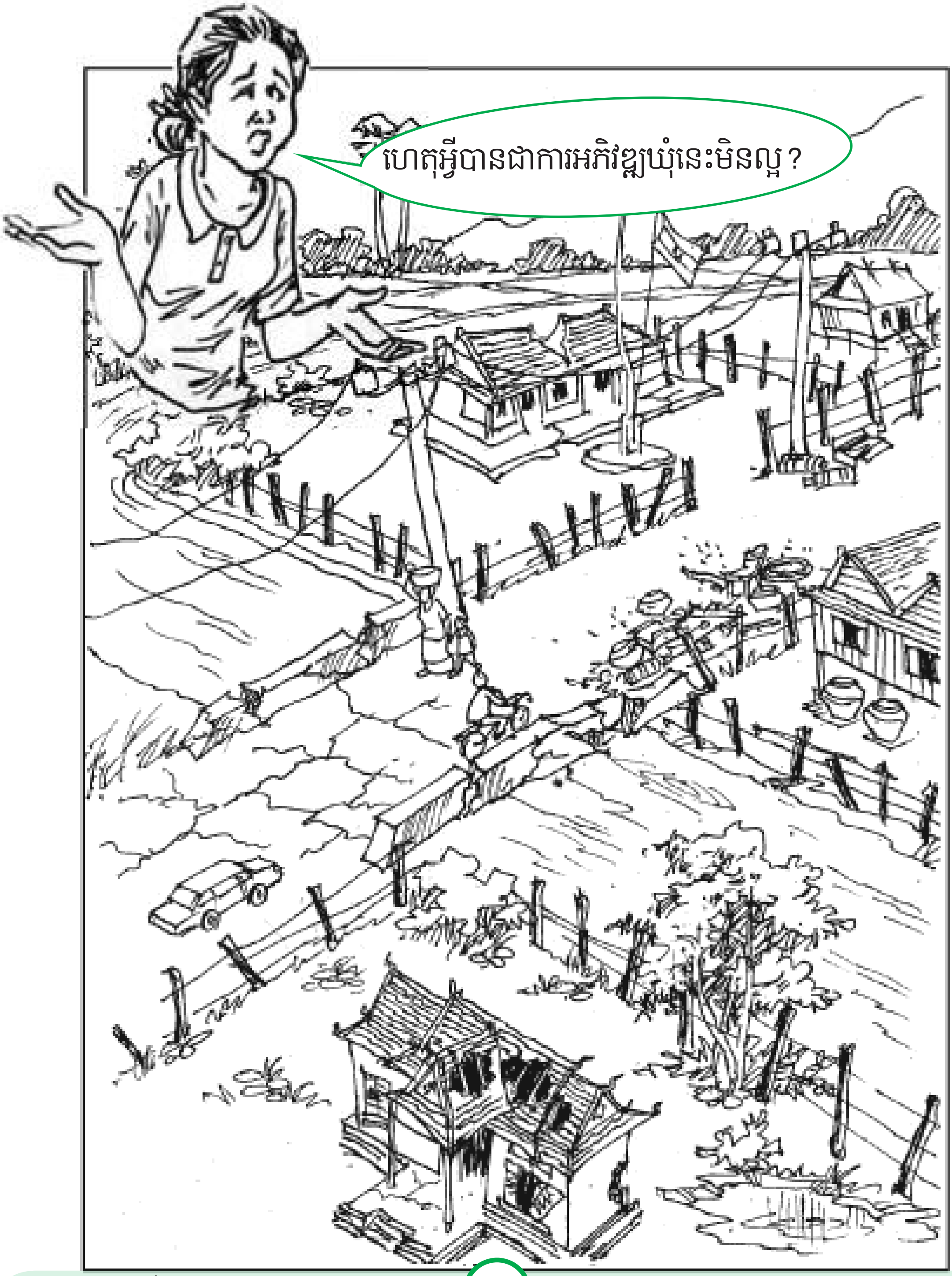
ហេតុអ្វីបានជាការអភិវឌ្ឍឃុំនេះមិនល្អ?

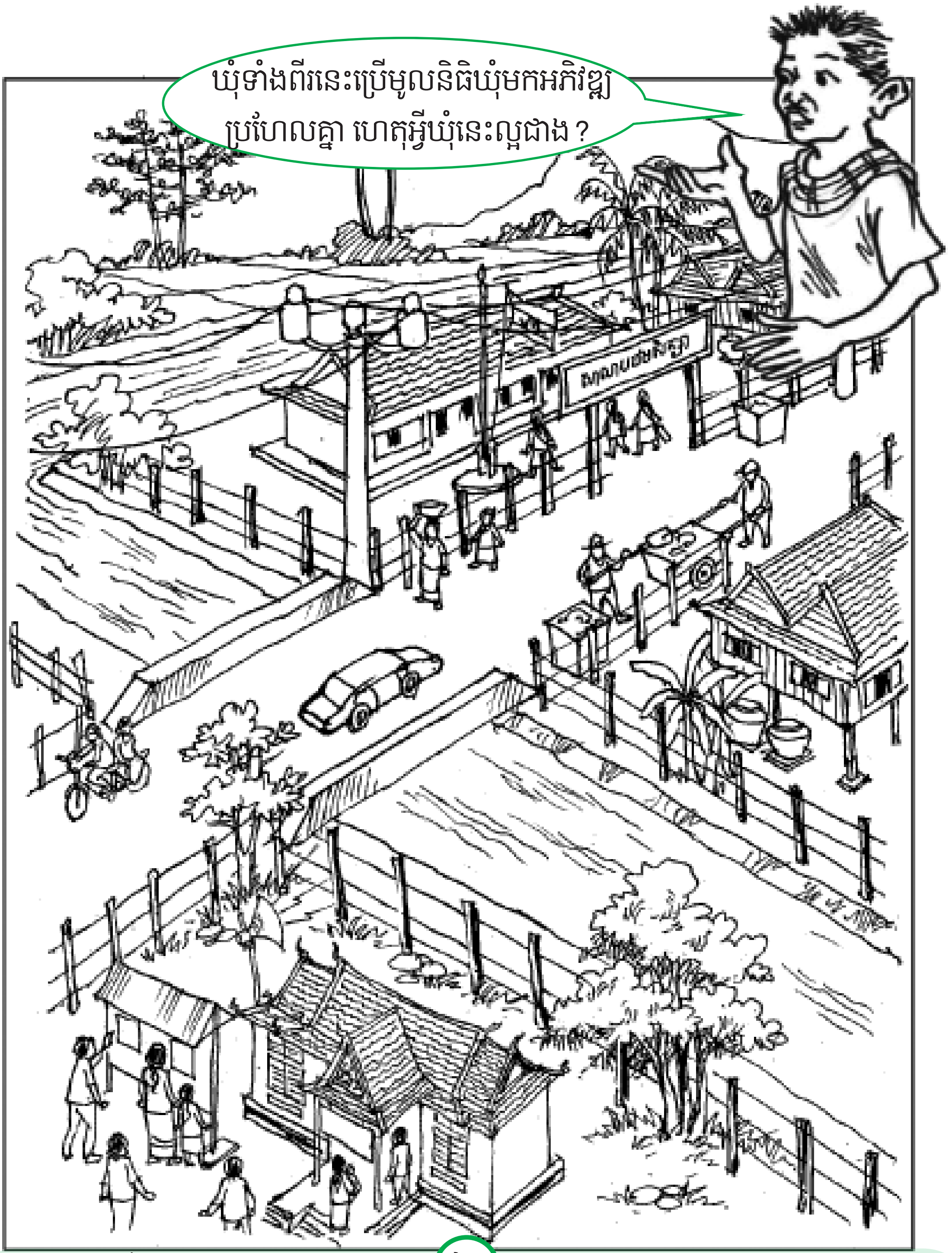
ឃុំទាំងពីរនេះប្រើមូលនិធិឃុំមកអភិវឌ្ឍ
ប្រហែលគ្នា ហេតុអ្វីឃុំនេះល្អជាង ?

ប្រភពថវិកាសម្រាប់អភិវឌ្ឍ ជាថវិការបស់យើងទាំងអស់គ្នាបានមកពី:

- ពន្ធ (ពន្ធអាករ និងពន្ធនាំចេញ-ចូល)
- ជំនួយដៃគូអភិវឌ្ឍ
- កម្ចីអន្តរជាតិដែលយើងជាអ្នកសង
- បដិភាគថវិកាពីពលរដ្ឋ
- ចំណូលពីទេសចរណ៍ យករ៉ែ ឬធនធានធម្មជាតិផ្សេងៗ

ដូច្នេះយើងត្រូវប្រើប្រាស់វាឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព

ប្រសិទ្ធភាព មានន័យថា បានផលគាប់ប្រសើរ និងសន្សំសំចៃ

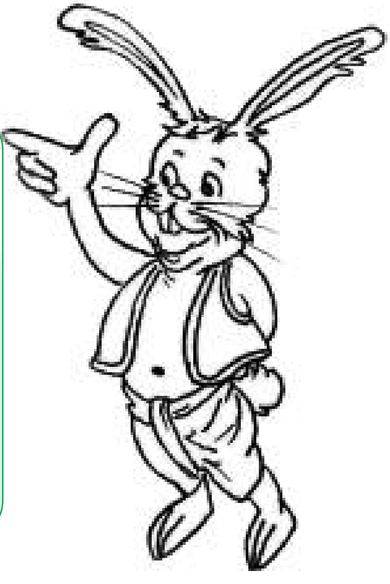

ការអភិវឌ្ឍល្អ គឺមានន័យថា រាល់គម្រោងសាងសង់ និងការផ្តល់សេវាអ្វីមួយរបស់រដ្ឋ អស់ថវិកាតិច គម្រោងមានគុណភាព ចំទិសដៅ និងបំរើផលប្រយោជន៍រួម។ **ការអភិវឌ្ឍល្អ** គឺត្រូវ មានការចូលរួមពីពលរដ្ឋ និងអនុវត្តតាមគោលការណ៍ច្បាប់។

កត្តារាំងស្ទះការអភិវឌ្ឍ

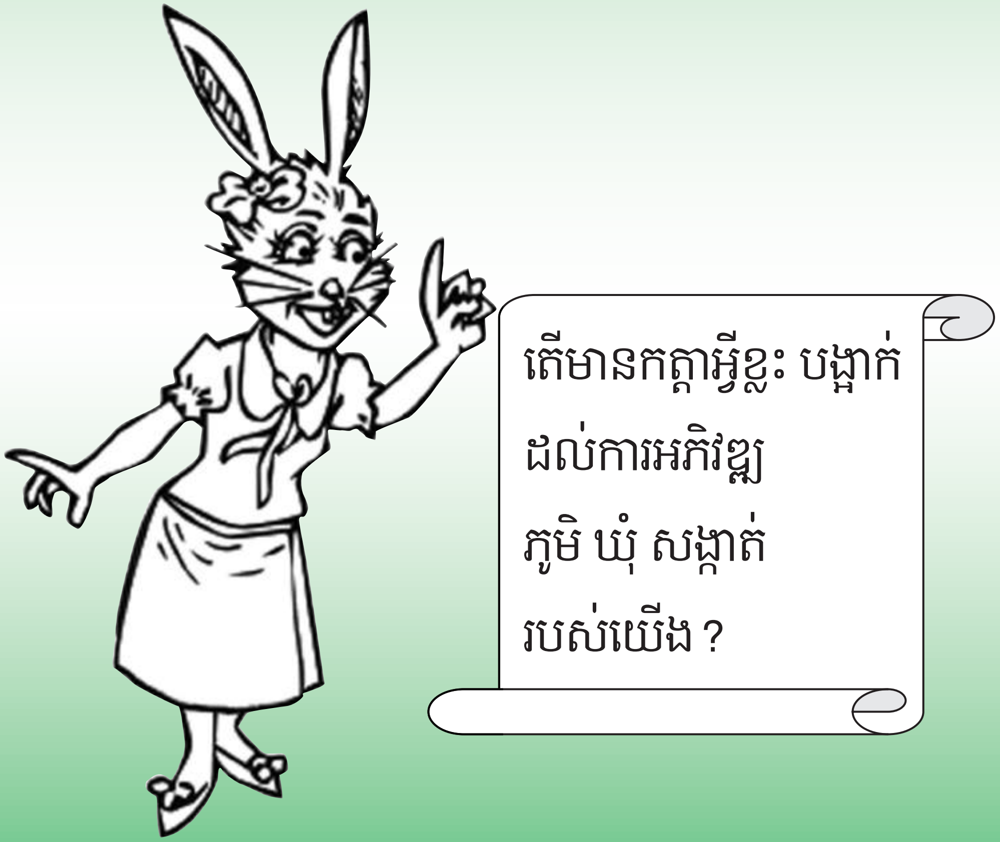

កត្តារាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍ ភូមិ ឃុំ របស់យើង

ខ្វះគុណភាពនិងបច្ចេកទេស ឧទា. ការសាងសង់ផ្លូវ អាគារ លូរំដោះទឹកភ្លៀង និងទឹកស្អុយជាដើម ដែល៖

- មិនមានគុណភាព
- មិនត្រូវតាមគម្រោង
- មិនមានការចូលរួមពីពលរដ្ឋក្នុងការត្រួតពិនិត្យ
- មានការកេងប្រវ័ញ្ច សម្ភារៈ និងឧបករណ៍សំណង់
- ការពន្យាពេលសាងសង់យូរពេក

១. បញ្ហាគ្រោះធម្មជាតិ មិនអាចបញ្ចៀសបានទេ ប៉ុន្តែ យើងអាចត្រៀមលក្ខណៈ បង្ការផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធរបាន

២. បញ្ហាខ្វះការថែទាំ យើងអាចដោះស្រាយបាន ដោយយើងទាំងអស់គ្នា ចូលរួមពិនិត្យ និងថែទាំ ព្រោះជាសម្បត្តិរួម

៣. បញ្ហាខ្វះគុណភាព និងបច្ចេកទេសក្នុងការសាងសង់ គឺត្រូវធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

អ្វីទៅជា លទ្ធកម្មសាធារណៈ ? ? ?

ការប្រើប្រាស់មូលនិធិឃុំ សង្កាត់ គ្មានប្រសិទ្ធិភាព

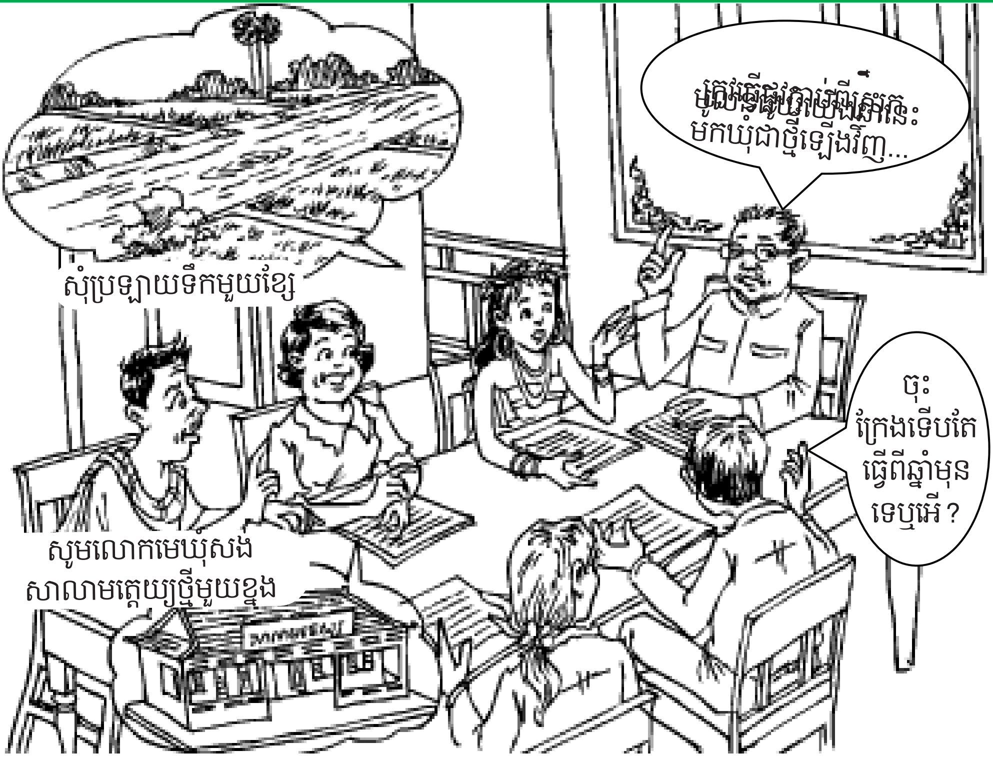

“មិនថាមានធនធានច្រើនប៉ុណ្ណាទេ វានឹងមិនចេះគ្រប់គ្រាន់ឡើយបើយើងមិនគ្រប់គ្រងវាឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងអស់លទ្ធភាព” ដូច្នេះត្រូវគ្រប់គ្រងមូលនិធិឃុំឲ្យបានល្អ ទើបឃុំយើងអភិវឌ្ឍល្អ។

ផ្នែកទី ៣

លទ្ធកម្មសាធារណៈ

លទ្ធកម្មសាធារណៈ: ជាដំណើរការទិញទំនិញ, ជួលសេវាកម្ម និងគំរោងសាងសង់ជាសាធារណៈ ដែលមានតំលៃសមរម្យបំផុត ប្រកបដោយគុណភាព និងបរិមាណ ទាន់ពេលវេលា មានធនធានគ្រប់គ្រាន់។

យើងធ្វើលទ្ធកម្មសាធារណៈដើម្បីធានាថា ការជ្រើសរើសអ្នកម៉ៅការមកសាងសង់គម្រោង មានសមត្ថភាព អាចធ្វើការងារ មានគុណភាព និងប្រើប្រាស់ថវិកាដោយសន្សំសំចៃ ដើម្បីជាប្រយោជន៍សហគមន៍មូលដ្ឋានយូរអង្វែង។

លទ្ធកម្មសាធារណៈចែកជា៣ដំណាក់កាល

១. មុនពេលដេញថ្លៃ

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចុះសិក្សា វាយតំលៃផលប៉ះពាល់ និងដោះស្រាយសំណាង ជូនពលរដ្ឋដោយមានការចូលរួម

ប្រកាសផ្សាយព័ត៌មានពីការដេញថ្លៃជាសាធារណៈ

http://www.ncdd.gov.kh/km/media-center/jobs-procurement

សាលាឃុំ

ប្រកាសដេញថ្លៃគម្រោង

២. ពេលដេញថ្លៃ

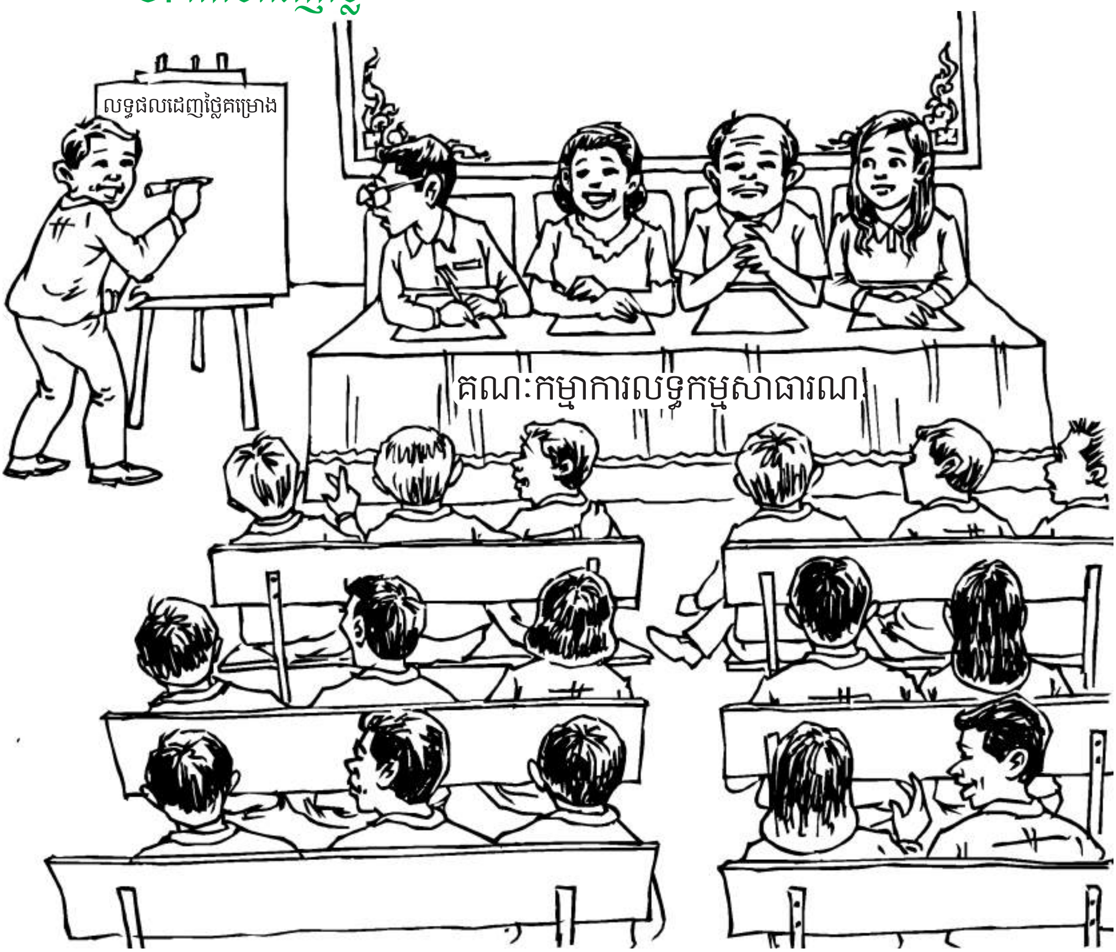

ក្នុងគម្រោងមួយត្រូវមានអ្នកម៉ៅការយ៉ាងតិចបីនាក់មកពីក្រុមហ៊ុនខុសៗគ្នាប្រកួតប្រជែងដេញថ្លៃដោយត្រឹមត្រូវ។ អ្នកម៉ៅការណាមួយដាក់តំលៃ លើការសាងសង់ទាបជាងគេ នឹងទទួលបានគម្រោងយកទៅអនុវត្ត។

ដើម្បីចូលរួមដេញថ្លៃបាន អ្នកម៉ៅការត្រូវចុះបញ្ជីអ្នកទទួលការដើម្បីសុំសិទ្ធិដេញថ្លៃ និងទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋជាមុនសិន

៣. ពេលអនុវត្តគម្រោង

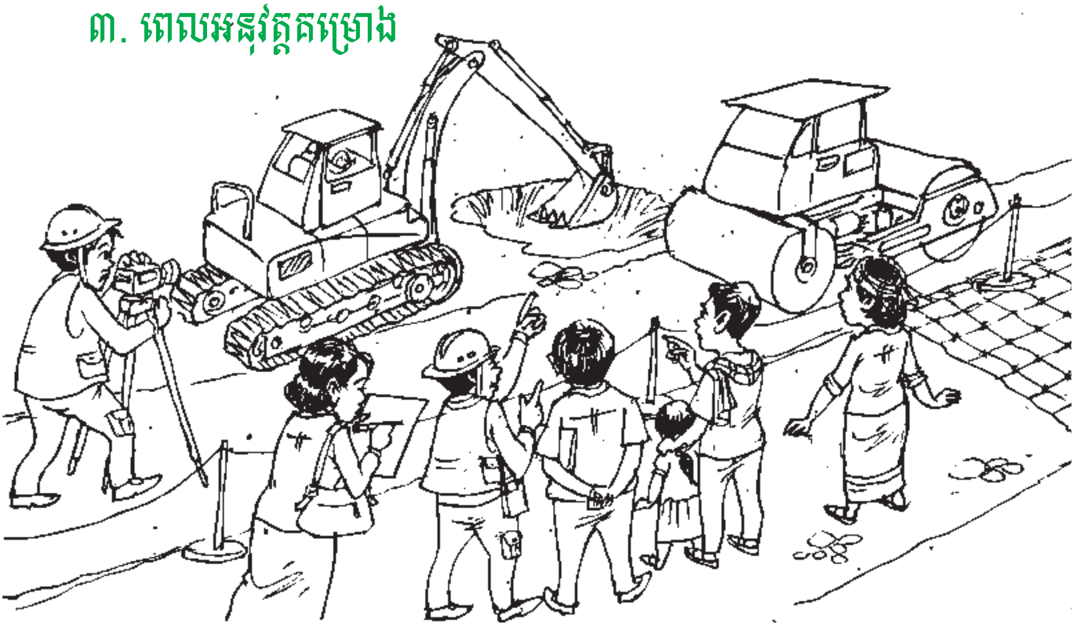

- អ្នកទទួលការអនុវត្តគម្រោងត្រូវ គោរពតាមកិច្ចសន្យារបស់ខ្លួន ធានាគុណភាពនៃការសាងសង់ និងទាន់ពេលវេលា។
- គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យគម្រោងចុះពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ លើការអនុវត្តកិច្ចសន្យារបស់អ្នកម៉ៅការ
- ប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមពិនិត្យមើលការអនុវត្តកិច្ចសន្យារបស់ អ្នកទទួលការ និងជូនដំណឹងដល់គណៈកម្មការទទួលបន្ទុក លទ្ធកម្មស្រុក ក្រុង និងខេត្តនូវភាពមិនប្រក្រតីនិងលទ្ធផល ការងារគម្រោង។

លទ្ធកម្មគ្មានតម្លាភាព

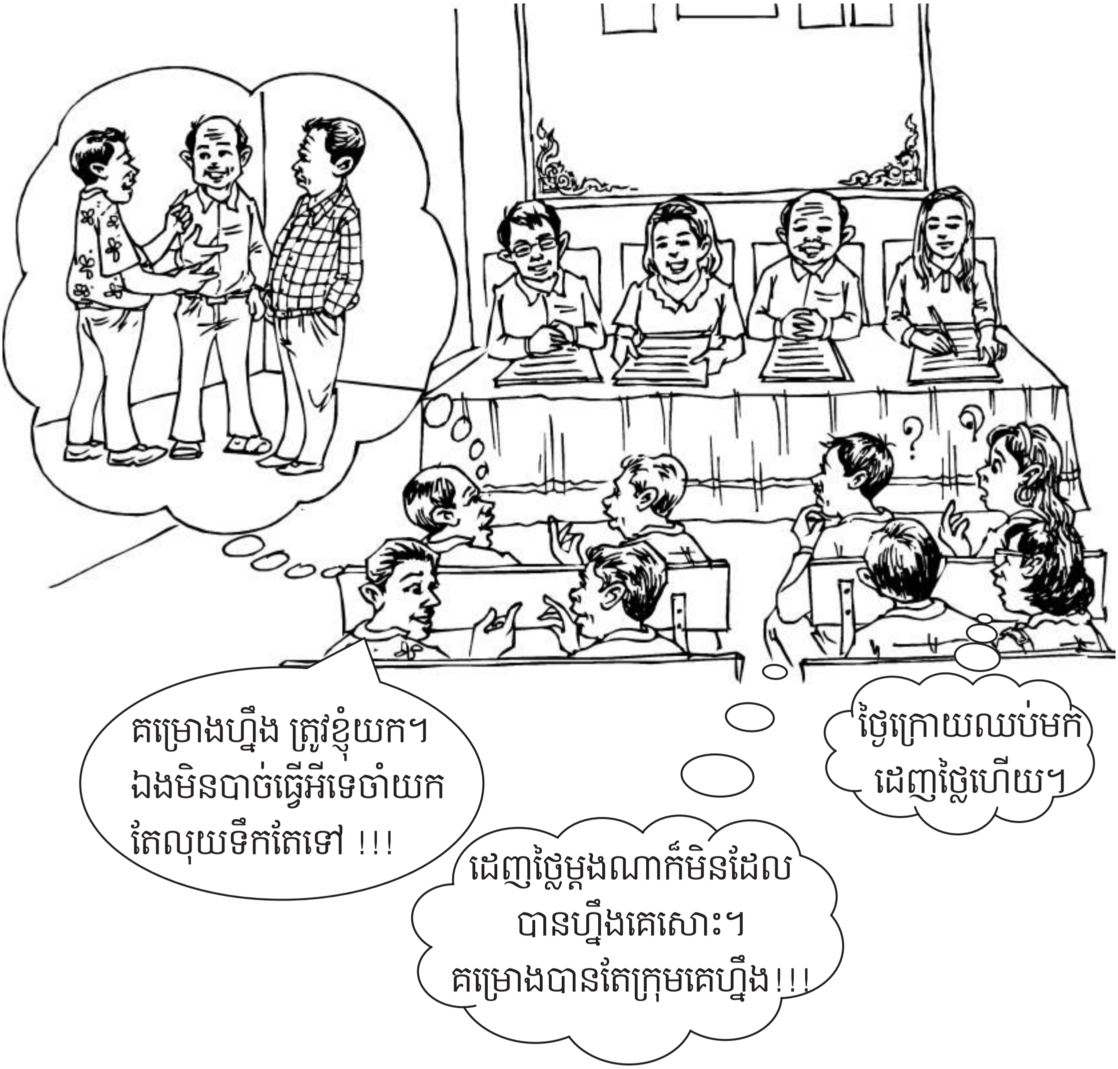

ការអនុវត្តគម្រោងមិនល្អ

យើញទេ គម្រោងនេះអនុវត្តពិតប្រាកដ អស់ថវិកាតែ ៦០ទៅ៨០ ភាគរយប៉ុណ្ណោះ។ លុយទឹកតែ និងចំណាយផ្សេងៗអស់ពី ២០ទៅ៤០ ភាគរយទៀត។

(ប្រភព: អ្នកសង្កេតការស្ម័គ្រចិត្តតាមភូមិ)

សីលធម៌ ក្នុងប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មសាធារណៈ

សីលធម៌ សម្រាប់សមាជិកនៃគណៈកម្មការលទ្ធកម្ម៖

- មិនត្រូវមាននរណាម្នាក់អាចយកកម្រៃ រួមមានលុយកាក់ សម្ភារៈ ពីអ្នកខាងក្រៅ អ្នកដេញថ្លៃ ឬទីប្រឹក្សាក្រៅពីប្រាក់ខែខ្លួនបានទេ។
- ត្រូវរាយការណ៍ភ្លាម នូវអំពើឆបោក ពុករលួយ ឃុបឃិត និង គំរាមកំហែងនានា
- មិនត្រូវមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍នៅពេលធ្វើការសម្រេចចិត្ត។

សីលធម៌សម្រាប់អ្នកដេញថ្លៃ និងទីប្រឹក្សាខេត្តដែលចូលរួមមាន៖

- មិនត្រូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដែលមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍
- ត្រូវប្រកាសកាលបើខ្លួនមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ នឹងអ្នកអនុវត្តលទ្ធកម្ម។
- មិនត្រូវប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ ក្លែងបន្លំ ឃុបឃិត និងគំរាម ពាក់ព័ន្ធ នឹងការដេញថ្លៃនោះទេ។
- ត្រូវបើកចំហរដល់ទីភ្នាក់ងាររបស់រដ្ឋ ឬដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងការពិនិត្យ ឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការដេញថ្លៃ ទោះជាការដេញថ្លៃនោះ ទទួលបាន ជោគជ័យ ឬអត់ក៏ដោយ។
- មិនត្រូវឲ្យលុយកាក់ទៅនរណាម្នាក់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធកម្ម រួមមានសាច់ញាតិ ឬមិត្តភក្តិ។

សីលធម៌ ក្នុងប្រព័ន្ធទាំងឡាយគឺតែងធ្វើក្នុងទម្រង់ការប្រកាសពីសីលធម៌

- ទម្រង់សេចក្តីប្រកាសរួមមានសីលធម៌សម្រាប់អ្នកដែលពាក់ព័ន្ធ ឲ្យអាន និងចុះហត្ថលេខា មុននឹងចាប់ផ្តើមការងារ ឬអនុវត្តលទ្ធកម្ម។

ផ្នែកទី ៤

ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋ

ក្នុងគោលការណ៍គណនេយ្យភាពសង្គម និងការអភិវឌ្ឍ
តាមបែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ទាំងអាជ្ញាធរ និងពលរដ្ឋ
ត្រូវសហការ និងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍ
ប្រទេស និងមូលដ្ឋាន និងទទួលខុសត្រូវរាល់សមិទ្ធផល
ឬទង្វើដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តៗ

ភាគព្វកិច្ចពលរដ្ឋក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍសង្គម

ផ្នែកផ្សេងៗនៃសង្គម

១. សង្គមស៊ីវិល (ពលរដ្ឋ, អង្គការមូលដ្ឋាន, សមាគម, ។ល។)
២. ភ្នាក់ងាររដ្ឋ (ក្រុមប្រឹក្សា មន្ត្រីសាធារណៈ គណៈអភិបាល។ល។)
៣. ផ្នែកឯកជន (អាជីវករ អ្នកទទួលការ ឬម៉ៅការ)

យោងរដ្ឋធម្មនុញ្ញប្រទេសកម្ពុជាមាត្រា៣៥ ចែងថា "ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ មានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងជីវភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌របស់ប្រទេសជាតិ។ សេចក្តីស្នើទាំងឡាយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ត្រូវបានទទួលការពិនិត្យនិងដោះស្រាយយ៉ាងហ្មត់ចត់ពីអង្គការរដ្ឋ។" និងមាត្រា៤១ចែងថា "ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិរបស់ខ្លួន សេរីភាពខាងសារព័ត៌មាន សេរីភាពខាងការបោះពុម្ពផ្សាយ សេរីភាពខាងការប្រជុំ...។"

ឱកាសនៃការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍ

យន្តការមានស្រាប់:

អាជ្ញាធរ ឬអ្នកផ្តល់សេវាជាអ្នករៀបចំសម្រាប់ឲ្យពលរដ្ឋចូលរួមក្នុង៖

- ការប្រជុំប្រចាំខែរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
- ការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់តាមភូមិលើផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ/សង្កាត់
- វេទិកាពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ឃុំ/សង្កាត់របស់ក្រុមប្រឹក្សាក្រុង (គ្រោង និងធ្វើ)។
- សមាហរណកម្មផែនការវិនិយោគប្រចាំឆ្នាំរបស់ឃុំ/សង្កាត់
- កិច្ចប្រជុំស្តីពីការអភិវឌ្ឍឃុំ/សង្កាត់

យន្តការផ្តួចផ្តើមដោយពលរដ្ឋ/សង្គមស៊ីវិល ដូចជាសកម្មភាពប្រមូលផ្តុំរបស់ពលរដ្ឋដើម្បីទាមទារឲ្យមានការឆ្លើយតបពីរដ្ឋ៖

- យុទ្ធនាការ
- ការតវ៉ាដោយអហិង្សា
- សារព័ត៌មាន/ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ

CIPE

គាំទ្រថវិកាដោយ CIPE

SILAKA

ផ្ទះលេខ ៥៥B-៥៥C ផ្លូវ៣៩០ សង្កាត់បឹងកេងកង៣ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខ(៨៥៥)២៣ ២១៧ ៨៧២/២១០ ៩០២ ទូរស័ព្ទដៃ(៨៥៥)១២ ៧៩ ២៣ ៧៩
E-mails: silaka@silaka.org / website:www.silaka.org